

Az állami tanácskozás

28 A hadifőszállás gyámsága alatt megszervezett tiszti különítmények és szervezetek (a katonai liga, a Györgylovagrend szövetsége, az önkéntes hadosztály, a szabadság zászlóalj, az 1914-es társaság stb.), valamint az ellenforradalmi burzsoázia titkos szervezete, a köztársasági központ augusztus elején már együttes ülést tartott. A *hadserg sikertelenségéért a kormányt tették felelőssé*. A különböző elnevezés alatt működő tiszti szervezeteket a tisztek szövetségében egyesítették, melynek tiszteletbeli elnöke Alexejev tábornok lett. Ezidőben tanácskozott a kereskedők és gyárosok kongresszusa. A moszkvai multimilliomos Rjabusinszkij az orosz föld megmentéséről szónokolt, vádolva a Kerenszkij vezette kormányt az engedékeny politikáért. Itt több munkásellenes intézkedést is elfogadtak, előidezve a fokozottabb nyomort és éhínséget.

Moszkvában augusztus 8-10 (21-23) között tartották „a közeleti személyiségek” tanácskozását. Ez mintegy előkészítette az állami tanácskozást, s a szoldatszka, a burzsoázia, a földesurak nézeteinek koordinálására szolgált. Az elfogadott határozatban megállapították, hogy az országban nincs hatalom, a kormány politikája zsákutcába jutott, s ezért erős hatalmat kell létesíteni. (Természetesen ez katonai diktatúrát jelentett.) E tanácskozás külön üdvözlő levelet küldött Kornyilovnak. Itt létrehozták az ellenforradalmi társadalmi szervezetek szervező irodáját, melynek élére a reakciós Duma-elnök Rodzjankó került.

Az eszer-mensevik kapitulánsok támogatták az állami tanácskozás összehívását, a bolsevikokat a tanácskozásról kizárták. A párt Központi Bizottsága augusztus 19-i határozatában az ellenforradalmi tanácskozás ellen tömeggyűlés megszervezését javasolta. A párt moszkvai bizottságára nagy munka hárult. A moszkvai pártbizottság elhatározta, hogy augusztus 12-én (25) a tanácskozás megnyitására egy napos általános sztrájkot tartanak. A pártot 41 szakszervezet támogatta, s a sztrájkról szóló határozatot magáévá tette a moszkvai szovjet is. Augusztus 12-én 400 ezer ember sztrájkolt Moszkvában. A Nagy Színházat kózákból, hadapródokból álló háromszoros kordon vette körül. Több mint 10 ezer tüntető tömörült a tanácskozás épülete körül. A tömeg a küldötteket ellenséges füttykoncerttel fogadta.

A Kerenszkij-kormány a tanácskozással a nemzeti egységet akarta demonstrálni. A Nagy Színházat 2500 fő töltötte meg. Megjelent több mint 480 Duma-képviselő, a burzsoáziát, a földesurakat, a hadsereget több mint 1200 fő képviselte. A szakszervezetek, a szovjetek alig több mint 400 küldöttel rendelkeztek. Még a mensevik szerkesztésben megjelenő Ivesztija is kénytelen volt megállapítani, hogy „A szakettek, a keménygallerok, a zsinórparolinok messze felülmúlják a munkás zubbonyokat.”

Kerenszkij a tanácskozást megnyitó beszédében egyrészt a bolsevikok támadta, vérrrel és vassal — úgymond — fog rendet csinálni, de egyben kifejezte, hogy a kormány szembe fordul a katonai összeesküvéssel is. Hangoztatta a tisztekkel való szoros együttműködés fontosságát, mégis Kerenszkij felszólalása ellenkezést váltott ki a burzsoá küldöttek körében.

Kornyilov augusztus 13-án érkezett Moszkvába. E nap az ellenforradalmi erők nyílt tüntetése volt. A korlátozott és zsarnok Kornyilovot a kadetok így üdvözlözték: „On az egység szimbóluma... mentse meg Oroszországot”. Kornyilov e napon szalonkocsijában fogadta az ellenforradalom vezetőit: Alexejev, Kalegin tábornokot, Visegradszkij és Putyilovot, a két leghatalmasabb finantőkest. Miljukov ekkor meg arra figyelmeztette, hogy nem kell elhamarkodni a katonai diktatúra bevezetését. Amikor Kerenszkij Kornyilovval találkozott, elhatározták a tábornok beszédének meglakozását, viszont Kornyilov Kalegin kozák tábornokkal mondatta el azt, amit valójában ő akart. Kornyilov az állami tanácskozáson elmondott beszédében a *háborús veszteséget a katonákra hárította*, s követelte az egész ország teljes militarizálását, majd a jelenlévőket Petrográd elvesztésével fenyegette meg. Kalegin tábornok viszont *egyértelműen a hadsereg diktatúráját követelte*. Amikor a jelenlévő eszer-mensevik miniszterek replikáikkal próbáltak tiltakozni, Kalegin emlékeztette a szocialista miniszter urakat, hogy július 3-án ők kértek segítséget a tábornoktól. Kalegin felszólalása fő eseménnyé vált, s a jobboldali erők teljes egyetértéssel találkoztak.

A mensevik Csheidze és Cereteli a demagóg „demokratikus” frázisok tengerében is kijelentették, hogy rendkívüli intézkedésekre van szükség, s a szovjetek elveszítik jelentőségüket. Cereteli biztosította a résztvevőket, hogy rájuk lehet számítani a bolsevikok elleni harcban. E tanácskozás, ahogyan a *Proletár* c. bolsevik lap írta, az *ellenforradalomban megkoronázása volt*, kezdve a reakciós generálisoktól a kadetokon keresztül az eszer-mensevik kapitulánsokig.

Új stílusirányzatok a magyar fotóművészetben

Gondolatok a III. Szegedi Fotoszalonról

A III. Szegedi Fotoszalon gazdag illusztrációja kívánt lenni a meghívott jelentősebb hazai fotoklubok kiállított képeivel ennek a fiatal művészeti ágak; egyben számot kívánt adni a kiállítást látogató, s a fotót kedvelő közönségnek a mai magyar fotóművészet helyzetéről, nem utolsósorban meggyőződni arról, hogy milyen fejlődési szakaszban van a mai magyar fényképezés művészete. Bár a részt vevő 9 fotoklub nem képezi a teljes magyar fotóéletet, mégis hazánk más és más tájegységét képviselő fotoklubok alkotásaiból érdekes következtetéseket vonhatunk le, s többé-kevésbé eléggé pontos képet nyerhetünk a mai magyar fotóművészet állásáról, stílusirányzásairól.

Ha végignézzük a kiállítás 178 képét, megállapíthatjuk, hogy a tartalom anyaga szelős, könnyed, játékos, mégis nagy izgalom nem mozgatja meg a nézőt. Ha valamit hiányolunk, akkor a mai életünk problémáival foglalkozó, egyéni érzelmetől fűtött, szubjektív álláspontot eláruló képek igen kis számát róhatjuk fel fotósainknál. Ehelyett mit látunk? Kicsiny hétköznapi, jelentéktelen eseményeket ábrázoló, néha idillikus, szépen kimunkált képeket. Sokan elvontan próbálnak a nézőkhöz férközni, apró tárgyak összevont ábrázolásával próbálnak egyéni érzelmeikről, indulataikról számot adni.

Ismert dolog, hogy napjainkban nagyon elterjedtek a *nonfiguratív* fotók. Ezt bizonyítja a III. Szegedi Fotoszalon képanyaga is. Létjogosultságukat el kell ismerni, mindaddig, amíg ezeket a műveket a komponálókészség fejlesztését célzó tanulmányoknak tekintjük. Az objektív elemektől független belső látás-vízió kivételével a festészetben, grafikában lehet őszinte is, a fotóban azonban *vitatható*, mert az ilyen képek modelljét is csak valóságkelemből kell megalkotni ahhoz, hogy fényképezhető legyen. A kiállítás falain sorakozó képek közül számosan absztrakttá fónak látszanak, noha nem azok, mert nem váltják valóra, miként lehet a nagyítópapíros sikkján látható fehér és fekete foltokból elvont, anyagatlan formarendszereket, fotoarchitektúrát építeni, tehát a semmiből új világot teremteni. Mert figyelmes és jóindulatú mérlegeléssel, elemzéssel hamarosan kitérnek, hogy e képek alkotói *nagyon is közel maradtak a valósághoz*, az élet földi problémáihoz, s művészetük nem mondható fantáziátlanul tárgyiasnak, hanem sok-

kal inkább művészeiesen szubjektívnek.

Kérdhetné a néző, miért kísérlet ez vagy az a fotó? Az egyik ember így látja a világot, a másik úgy. Az egyik művész ilyennek ábrázolja, a másik olyannak. Valójában ezek a képek azaz tünnek ki, hogy lerombolják a régi forma-tartalom összefüggéseket. A kísérleti jelleg éppen abban mutatkozik meg, hogy egyesek (a III. Szegedi Fotoszalon képei közül például a *Pécsi balett*, a *Kötelek*, a *Fekete vitorlás* című képek szerzői) a régi sablonná vált jelentés, a túlhajtott díszítés elhagyásával, realisabb szemléleti alapon próbálnak a dolgok, események elemi jelentései közül olyanokat kiválasztani, amelyek azok lé-

nyegének jobban megfelelnek. Ez egyrészt hasznos is, mint a dolgokra mechanikusan ráerőszakolt ábrázolástól való elfordulás. Hasznos, mint a lényeg közvetlen megnyilatkozásának meglelése, mert ezzel is bővül az új tartalmakhoz használható formai konstrukciók köre.

A III. Szegedi Fotoszalon főképpen azért tekinthetjük meggyőzőnek és tanulságosnak, mert megmutatta, milyen *kimeríthetetlen lehetőségek* nyílnak a fotóművészet előtt, mennyiféle felgőgás és alkotógyéniség próbálkozik maradandót létrehozni a modern művészeteknek ebben az ágában.

Dr. Lajos Sándor

Az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda Csongrád megyei kirendeltsége megkezdte az őszi és a téli csoportok szervezését. Néhány napig még lehet jelentkezni NDK-ba, a szeptember 6-án (Szász-Svájc) induló csoportba, mellyel hét napot töltenek a fiatalok Meissenben és környékén; A Szovjetunióba október elsejétől repülővel hatnapos utat szerveznek; december 12-23 között vonattal indul csoport Csongrád megyéből

Moszkva—Leningrád—Moszkva úti programmal. Novemberben az NDK-ba Berlin—Weimar, Potsdam—Buchenwald—Drezda útvonalon indul társasutazás. A csoport november 12-től 19-ig lesz úton.

A külföldi programok mellett legközelebb belföldön szeptember 9-én indul különvonat Szegedről Budapestre. A különvonatot a mezőgazdasági kiállításra megrendezésre kerülő ifjúsági napra szervezi az Expressz, melyre az egész országból mintegy húsz ezer KISZ-ista gyűlik össze.

Bemutakozás előtt az átutalási rendszer

A OTP szeptembertől fizeti a szolgáltatások díját

Amint már megírtuk, az ország több városában megvalósított gyakorlat szerint Szegeden is lehetővé teszik a szolgáltatási díjak és egyéb havi kifizetések takarékpénztári számlán keresztül történő kiegyenlítését. Az Országos Takarékpénztár valamennyi fióküzleténél megállapodást lehet kötni arra, hogy a *lakbért, a villany- és vízfogyasztás, a biztosítás díját, a rádió, a televízió, a hírlap előfizetést, a telefonszámlát, az OTP hosszú lejáratú törlesztéseket* átutalási számláról közvetlenül a takarékpénztár rendezze. Sőt újabbon bővült néhány sajátos kifizetés lehetőségével is az átutalási rendszer: megvásárol az OTP fizeti a rendszeres *szülői tartásdíjat, a munkaadónál le nem vont gyermek-tartásdíjat, alkalmazott után járó SZTK-illetéket, adót stb-t.*

Az OTP augusztus 1-én megkezdte az átutalási betétszámlák nyitását, s a tájékoztatás szerint alig 3 hét alatt igen sokan érdeklődtek s kötötték megállapodást a lakosság közül. Ez a szolgáltatás ugyanis sok apró s eddig szinte az egész hónap tartamára elaprózott gondot vesz le az emberek válláról. S mindezt méltányos térítés ellenében: az első díj átutalásáért 2 forintot, minden további átutalásért 1 forintot számítanak fel a megbízónak, a számlán visszamaradó összeg után pedig 3 százalé-

kos kamatot térít az OTP. Az átutalási számlára ugyanis vagy havonta — a hónap 5-ig beérkezőleg — vagy több hónapra szólóan nagyobb összeget lehet befizetni. Az átutalások teljesítését és a számlán maradt összeg kimutatását a hónap végéig *számlakivonat megküldésével igazolja a takarékpénztár.*

Érdeklődésünkre elmondták azt is az OTP Csongrád megyei fiókjánál, hogy megbízáskor, tehát amikor valaki szerződést köt a takarékpénztárral, a díjak előző havi számláit — az adatok pontos felvétele érdekében — szükséges felmutatni.

Közölték azt is, hogy sok

érdeklődő várakozási álláspontra helyezkedett, mert a *gázművek érthetetlen tartózkodása miatt az OTP még mindig nem tudott megegyezést kötni a gázdíjak átutalására.* (Más városokban, mint pl. Pécsen a gázfogyasztás díját is évek óta ebben a rendszerben fizetik!) Remélhető, azonban, hogy ebben a kérdésben is mielőbb megoldásra jutnak, s akkor valamennyi szolgáltatás ellenértékét egy kézen, a takarékpénztáron keresztül fizethetjük.

Mindenestre, akik augusztus 15-ig megbízást adtak az OTP-nek, azoknak már szeptemberben nem kell naponta várniuk a különböző számlákat.

Párinapok Szegeden

Augusztus 21-én, hétfőn: a Szegedi Élelmiszerkereskedelmi Vállalatnál 18 órákor, előadó: dr. Kuti Árpád; a Allami Pincegazdaság központjában 16 órákor, előadó: Király Ferenc; a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatnál 16 órákor, előadó: Szabó József; az MHSZ Központjában 15 órákor, előadó: Lugosi József; az Allami Könyverjesztő Vállalatnál (Kárász utca 16.) 18 órákor, előadó: Kovács József. Augusztus 22-én, kedden: a Csongrád megyei Fodrász Ktsz-nél 17 órákor, előadó: Horga György. Augusztus 23-án, szerdán: a Fémfeldolgozó és Finom-

mechanikai Vállalat dolgozóinak a Belváros II. párt-szervezet helyiségében 15 órákor, előadó: Balog István; a Magyar Beruházási Banknál 15.30 órákor, előadó: dr. Susla János.

Augusztus 24-én, csütörtökön: az Anna Gyógy- és Szikvizüzemben 14.30 órákor, előadó: Lajos Menyhért; a Csongrád megyei Hűségi Vállalatnál 15.30 órákor, előadó: dr. Piros László; a Szegedi Gázműveknél 15.15 órákor, előadó: Kószó József; a Szerszámkovács és Redőnykészítő Ktsz-ben 14 órákor, előadó: Dudás Sándor; a Rókusi párt-szervezetben 18 órákor, előadó: Kis-pál Jenő; a Szegedi Közlekedési Vállalatnál 15 órákor, előadó: Peták József; a Keziszerszámgépgyár szegedi gyáregységében 14.30 órákor, előadó: Juhász Géza.

Augusztus 25-én, pénteken: a DÁV Üzletigazgató-ságon (az üzletigazgatóság, az üzemeltetés és az erőmű dolgozóinak) 15.15 órákor, előadó: Kovács János; a Szegedi Postaigazgatóság 16.45 órákor, előadó: Szigeti János; a Zöldésgyümölcs Göngyölegellátó Vállalatnál 14.30 órákor, előadó: Berta József; a Csongrád—Bács megyei Élelmiszer- és Vegyiárnyagkereskedelmi Vállalatnál 16 órákor, előadó: Laki Imre; a Vas-Műszaki Nagykereskedelmi Vállalatnál 15.30 órákor, előadó: Börcsök Ferenc; a kerület és a Fodrász Vállalat dolgozóinak a Belváros I. párt-szervezetben 17 órákor, előadó: Sárvári Mihály; a Patyolat Vállalatnál 14.30 órákor, előadó: Nyári Mihály; a vasutas dolgozóknak a MAV kultúrotthonban 16 órákor, előadó: Perjesi László

HUMOROS

epilógus

Ma este utoljára ülhetünk a nezőtérén, s nyakunkon és bokánkon a szűnyogok. Ma este utoljára érezhetjük jobb oldali szomszédunk kolbász, bal oldali szomszédunk sör, bor, pálinka illatát. Mert sajnos, ma este vége... A fényfüggöny „legördül”.

Ilyenkor az ember, hátmég ha humorista, elkezd gondolkodni, mi is történt? Gondolkodik azon pl., hogy a szabadtéri játékok igazgatóság hol intézte el ezt a nagyszerű időjárást? De térjünk a szigorúban vett tárgyra, amiért kezembe vettem a tollat! El akarom mondani, hogy a Szegedi Szabadtéri Játékok valóságos nemzetközi életet varázsolt a városba. Volt nemzetközi maratoni verseny, nemzetközi motorverseny, nemzetközi motorcsónak-viadal, a fiúklányok között pedig nemzetközi nemzetköziség stb.

Főleg a kereskedelemben és vendéglátásban nyilvánult meg ez a fajta „nemzetköziség”, hiszen olasz orkában járunk, jugoszláv kakaót iszunk, kokasleveset eszünk, spanyol bort, olasz

vermutot, francia pezsgőt és lengyel sört iszunk (üveggel együtt!).

A Debrecen-étterem étlapján pedig megelégedéssel olvastam egy új ételkülönlegességet: „SZEAC-sporttál”. Mivel szeretem a SZEAC-ot, érdekelt, hogy mibe kerül. De géphibák miatt elolvadni nem tudtam. Maradt a fantáziám, ami arra következtetett, hogy az ára 0:3 vagy 1:4. Reméljük, ma olcsóbb lesz...

A Don Carlos előadásának egyik szünetében a fénykép- és autogramgyűjtők ellepték az öltözőket. Az egyik kislány éppen Gregor Józseftől kérte az autogramot. Művészkegélám serénykedett az irással, mikor odaszólt a kislány barátjának, hogy „kérjél tőle fényképet is”. Az autogramkérő kislány pedig visszazólt a barátjának: „Minek, hiszen ez magyar”.

Városnézés közben különböző reklámokat lehetett olvasni. Pl. a hentesüzletben ki volt írva, hogy elsőrendű csirkét kapni. Csak azt nem tudjuk, mi vásárlók, milyen lehet a másodrendű csirke: esetleg sánta, vagy büntetett előéletű kakas volt az apja? Legjobban meglepett sétálás közben egy szép, csinos felírás. Mivel a Kárász utcán lakom, ez előtt az üzlet előtt minimum kétszer el kell mennem naponta. Eddig mérges voltam, most már nevetek rajta: 9 éve nyomtatva, festve, különböző méretű kiírás hirdeti, hogy: „Az ajtó nehezen nyílik”. Remélem, jövőre még szebben írják majd ki!

Hogy én se maradjak ki a szabadtéri játékok „szórásából” — vendégem érkezett. Megpedig

egy vadidegen férfi, egy asszony és négy gyerek állt előttem. Jó napot — mondtam én; szervusz — mondta ő. Nem ismersz meg? Nem — mondtam én. Első elemibe jártunk együtt, sajnos azóta nem találkoztunk. Sajnos — mondtam én is. Bemehetünk? Be. Kérlek — mondta egykori osztálytársam — nemkaptunk szóbat, azért gondoltam rátok, mert a plakátom olvastuk a nevedet, a színház portáján megkaptuk a címetet, hát itt vagyunk. Nem fogunk zavarni benneteket, mert csak négy napig maradunk. Zavartan közölttem vele, hogy igen, igen, de hát nekem nincs ennyi fekvőhelyem, mire a feleségem megnyugtató: Ugyan ne csináljon ebből ügyet! Amikor mihozzánk több vendég jön, mi házigazdák a földön fekszünk. Ezt a négy napot maguk is kibírják. De ha egyszer nálunk a faluban szabadtéri játékokat rendezünk, mi is nagyon szívesen látjuk majd magukat.

Eddig a vicc. De a játékokon nagyon-nagyon sok meglegedett arccal találkoztunk. El is mondanék csak egy esetet: augusztus 13-án, délelőtt egy debreceni bácsival találkoztam össze. Elmesélte, hogy előző este a Cigánybórd előadására szóló 50 forintos jegyét a bejáratnál 150 forintért kérték. Ő meg így gondolkodott: „Ha már ideig utaztam, nem adom el”. Megnézte. S az élmény? „Egyszerű ember vagyok, de azt kell mondanom, amit tegnap láttam, azért érdemes volt élni 56 évet.”

Neki szívesen vetnék ágyat szerény lakáson az új szezonban!

Marosi Karoly